

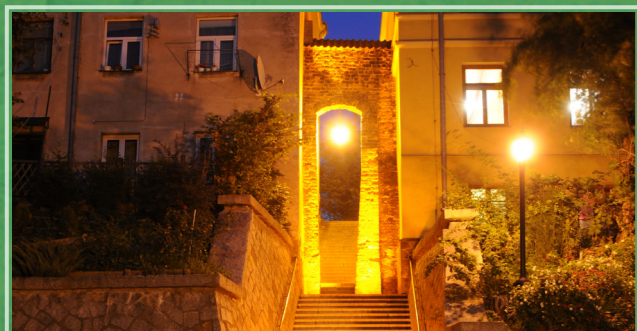
9

Kamienica „Pod Ciżemką” - kolejnym ciekawym i historycznym miejscem, przy którym bardzo często gościła ekipa filmowa jest kamienica „Pod Ciżemką”. Nazwa wiąże się z odnalezionym podczas remontu odciskiem nigdy używanego buta, tzw. ciżemki. Budynek nosi także drugą nazwę - Kamienica Węgra Lazarczyka, od nazwiska najbardziej szacownego właściciela obiektu. Warto wspomnieć o uroczym tarasie usytuowanym w tylnej części budynku, w którym to miejscu także nagrano wiele scen.

10

Urząd Miejski w Sandomierzu - w serialu pełnił funkcję Sądu. Gmach Urzędu jest jedynym ocalałym skrzydłem dawnego klasztoru dominikanów. Przy owym klasztorze znajdował się ongiś gotycki XIV-wieczny kościół pw. św. Marii Magdaleny.

11

Furta dominikańska zwana „Uchem Igielnym” - znajduje się w murach miejskich, umożliwiała w wiekach średnich wejście do Sandomierza dominikanom z kościoła pw. św. Jakuba oraz innym osobom, kiedy bramy miejskie były już zamknięte.

12

Plac Spotkań „Rawelin” - to urokliwe miejsce znajdujące się na jednej z pieszo-rowerowych tras łączących „Park Piszczele” ze Starym Miastem. Daje możliwość odpoczynku po długim spacerze, wśród otaczającej zieleni i królewskiej zabudowy. Wyjątkowości dodają również znajdujące się tu repliki armat z 1807 r., nawiązujące do historycznego charakteru miasta. Teren ten urzekł również ekipę filmową, która umieściła tu wiele ujęć plenerowych.

13

Ulica Staromiejska - jedna z najstarszych ulic Sandomierza. Nazwa ulicy nawiązuje do odległej przeszłości, kiedy centrum osadnicze dawnego miasta położone było na zachód od miejsca, gdzie ukształtowało się obecnie Stare Miasto. Spacerując po wybrukowanym duku, dochodzimy do kościoła pw. św. Jakuba, przy którym rosną stare lipy. Według legendy św. Jacek Odrowąż zasadził te właśnie młode drzewka do góry korzeniami.

W ciągu kilku wieków drzewa wyrosły do imponujących rozmiarów, osiągając przy tym nigdzie nie spotykane kształty. Niewątpliwie sędziwe lipy w sposób piękny i ujmujący, zdołały do dzisiaj otoczenie romańskiej świątyni. W serialu „Ojciec Mateusz” realizowano sceny przed wejściem do kościoła, a na ulicy Staromiejskiej kręcono sceny samochodowego pościgu. Nieopodal tego miejsca kręcone były również jedne z najpiękniejszych ujęć sandomierskiej Starówki.

14

Bulwar im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, to obszar zlokalizowany wzdłuż brzegu rzeki Wisły. W okresie wczesnego średniowiecza, kiedy Sandomierz leżał na ważnym szlaku handlowym, było to miejsce, z którego odpływały tratwy flisackie z drewnem oraz zbożem. Dziś jest to teren rekreacyjno-wypoczynkowy. W pobliżu znajduje się przystań dla statków, których kapitanowie organizują rejsy Wisłą, odsłaniające panoramę malowniczo położonego grodu. Wiślany Bulwar zagrał w serialu port rzeczny.

15

Zamek - został wzniesiony w XIV w z inicjatywy króla Kazimierza Wielkiego. Wybudowano go na miejscu dawnego grodu warownego, istniejącego tu prawdopodobnie już od X wieku. W kolejnych stuleciach wielokrotnie zmieniał swój wygląd. Jego obecna postać jest wyrazem licznych przemian i nawastrzeń historycznych. Obecnie w odrestaurowanych pomieszczeniach zabytkowej budowli znajduje się siedziba Muzeum Okręgowego. To właśnie tutaj odbywała się aukcja obrazu, wokół którego koncentrowała się jedna z serialowych historii.

16

Bazylika Katedralna - budowlę ufundowaną przez króla Kazimierza Wielkiego wzniesiono w latach 1360-1382. Wcześniej w tym miejscu znajdowała się romańska kolegiata, zniszczona podczas najazdu tatarskiego w 1241r. Sandomierska bazylika jest kościołem gotyckim, trójnawowym, halowym, z wydłużonym prezbiterium. W Bazylice znajdują się m.in. cenne polichromie bizantyjsko-ruskie z lat 1420-26, ufundowane przez króla Władysława Jagiełłę. Reżyserzy nie omieszkali wykorzystać

pięknego otoczenia gotyckiej Katedry, a sam budynek ze względu na swoje walory architektoniczne był jednym z punktów programu filmowej wycieczki.

17

Dzwonnica - wysoka, wzniesiona z kamienia budowla barokowa, wybudowana w latach 1737-1743. Posiada trzy kondygnacje. Każda z nich zwieńczona jest kamiennym, profilowanym gzymsem. Tuż obok dzwonnicy katedry rozegrały się dramatyczne sceny potrącenia serialowego Ojca Mateusza przez samochód.

18

Pałac Biskupi - to piękny, okazały budynek klasycystyczny. Pałac wybudowano w latach 1861-64 z materiałów pozyskanych z rozbiórki kościołów pw. św. Marii Magdaleny i św. Piotra. W budynku mieści się siedziba Biskupa Ordynariusza Sandomierskiego. Fasada rzeczywistego Pałacu stanowiła często tło rozgrywanych przed nim scen.

19

20

Dom Pracy Twórczej „Alicja” - miejsce spotkań artystów i literatów prowadzone przez panią Alicję Kaszyńską. Wnętrza tego budynku, z racji swojej wyjątkowości również „grały” w filmie.

21

Górka Literacka - obiekt noclegowy dla literatów. W filmie wykorzystano zdjęcia tarasu i ogrodu. „Górka Literacka” pełniła w serialu funkcję domu nauczyciela.

22

Plac Jana Pawła II, nazywany dawniej Rybitwami - to miejsce Papieskiej celebracji, podczas której w dniu 12 czerwca 1999 roku Ojciec Święty Jan Paweł II wygłosił swoją homilię. W tym właśnie miejscu, u podnóża skarpy Starego Miasta znajduje się figura Papieża - Polaka. Nieopodal miejsca papieskiej celebracji, tuż obok wiaduktu drogowego, odgrywano już wiele scen, między innymi scena policyjnego pościgu za uciekającym motocyklistą.

23

Góry Pieprzowe - potocznie nazywane „Pieprzówkami”, położone są około 2,5 km od Starego Miasta. Prezentują się jako niewysokie, stromo opadające ku Wiśle wzgórza. Jedyne tego typu w Europie ostanie starych skał z okresu kambry. Uznawane są za najstarsze góry w Polsce. Obecnie znajduje się tam rezerwat przyrody. Ochroną objęte są zespoły roślinności stepowej, a wśród nich unikatowa wisienka karłowata, ostnica włosowata, palczatka kosmata oraz krwawnik szczecinkolistny. Osobliwością Gór Pieprzowych są skupiska 15 gatunków dziko rosnących róż. U podnóża wzniesień znajdował się serialowy dom jednego z głównych bohaterów odcinka.

24

Ogród Saski, dziś potocznie nazywany parkiem miejskim, został założony w II połowie XIX wieku. Można tu spotkać wiele gatunków drzew, m.in.: dęby, topole, buki, jesiony, klony, akacje, sosny i modrzewie. Za najciekawszą oraz najcenniejszą pod względem przyrodniczym uznaje się aleję lipową. Na terenie parku rosną drzewa uznane za pomniki przyrody. W serialu „Ojciec Mateusz” było to miejsce, gdzie filmowy komendant policji Orest Możejko wraz z podwładnymi uprawiał poranną gimnastykę.

25

Oprócz wspomnianych wcześniejszych miejsc, reżyserzy serialu wykorzystali również dochodzące do Rynku Starego Miasta ulice: Opatowska, Sokolnickiego, Mariacka i Zamkowa - głównych traktów Starówki - ukazując tym samym urokliwe zakątki miasta. Spacerując wzdłuż tych ulic po obu jej stronach rozciągają się liczne restauracje, kawiarnie oraz miejskie sklepiki, gdzie w zależności od scenariusza, aktorzy serialu odgrywali liczne sceny do filmu.

Urząd Miejski w Sandomierzu
Plac Poniatowskiego 3
27-600 Sandomierz
tel. 15 644 01 00
e-mail: um@um.sandomierz.pl
www.sandomierz.pl

Centrum Informacji Turystycznej
Rynek 20
27-600 Sandomierz
tel. 15 644 61 05
e-mail: informacja@sandomierz.travel
www.sandomierz.travel

Śladami OJCA MATEUSZA

Informacje o miejscach, zabytkach i zakątkach miasta wykorzystanych w serialu „Ojciec Mateusz”

Sandomierz

Stare Miasto

Legenda

- 1 Brama Opatowska
- 2 Ulica Żydowska
- 3 Ulica Oleśnickiego
- 4 Kamienica Oleśnickich
- 5 Sandomierski Rynek
- 6 Ratusz
- 7 Ulica Bartolona
- 8 Kamienica zwana „Konwiktem Boboli”
- 9 Kamienica „Pod Ciżemką”
- 10 Urząd Miejski w Sandomierzu
- 11 Furta dominikańska zwana „Uchem Igielnym”
- 12 Plac Spotkań „Rawelin”
- 13 Ulica Staromiejska
- 14 Bulwar im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
- 15 Zamek
- 16 Bazylika Katedralna
- 17 Dzwonnica
- 18 Pałac Biskupi
- 19 Mały Rynek
- 20 Dom Pracy Twórczej „Alicja”
- 21 Górka Literacka
- 22 Plac Jana Pawła II
- 23 Góry Pieprzowe
- 24 Ogród Saski

1

Brama Opatowska - swoiste wejście na obszar Starego Miasta, jedna z zachowanych po dziś dzień bram miejskich. Została zbudowana w drugiej połowie XIV w. Wznoszono ją w kilku etapach. Po ostatecznym zakończeniu budowy, przykryto ją stożkowym dachem. W XVI stuleciu słynny lekarz sandomierski Stanisław Bartolon ufundował attykę wieńczącą budowlę do dziś. Podczas remontu bramy, przeprowadzonego w roku 1840, dobudowano istniejące do tej pory przedbramie.

2

Ulica Żydowska - przy wspomnianej ulicy mieści się siedziba Urzędu Skarbowego w Sandomierzu, gdzie pierwotnie została ulokowana seriałowa Komenda Policji. W jednym z odcinków wewnątrz instytucji pełniło funkcję Urzędu Paszportowego.

3

Ulica Oleśnickiego - tajemniczy zaułek, który w serialu odegrał znaczącą rolę. W kamienicy z piaskową elewacją zlokalizowane było wejście do serialowej Komendy Policji. Wewnątrz budynku mieszczą się dwa wydziały Urzędu Miejskiego: Techniczno-Inwestycyjny oraz Urbanistyki i Architektury, a naprzeciwko wejście do Podziemnej Trasy Turystycznej, jednej z największych atrakcji Sandomierza. Połączone w spójną całość piwnice i podziemne składy kupieckie z XV-XVII w. ciągną się pod kamieniczkami w Ryнку na długość ok. 500 m. Najgłębszy poziom to ok. 12 m. Zwiedzając trasę można przybliżyć sobie historię nadwiślańskiego grodu, a także posłuchać niezwykłych opowieści odkrywających losy bohaterskich mieszkańców Sandomierza.

4

Kamienica Oleśnickich - wewnątrz budynku znajduje się m.in. Urząd Pocztowy. W filmie była to siedziba Banku. W kamienicy tej w 1570 r. przedstawiciele polskich luteranów, kalwinów i braci czeskich zawarli „zgodę sandomierską” i opracowali obowiązujący katechizm.

5

Sandomierski Rynek - to przede wszystkim Ratusz oraz otaczające go kamienice, których widok jest najczęściej kojarzony z serialowym Sandomierzem.

6

Ratusz - to piękna ceglana budowla z okazałą, na biało wytykowaną wieżą z zegarem. Sama główna bryła Ratusza została wzniesiona w połowie wieku XIV, potem budynek przebudowano, rozbudowano, zmieniano, upiększano. W efekcie widzimy prostokątny ceglany gmach, zwieńczony przepiękną renesansową attyką trójdzielną, dobudowaną w wieku XVI według projektu włoskiego architekta Jana Marii Padovano. Na piętrze, w najbardziej okazałej ratuszowej sali odbyło się serialowe wręczenie odznaczeń dla najbardziej zasłużonych, którzy odegrali znaczącą rolę podczas walki z powodzią.

7

Ulica Bartolona - Zbrojownia Rycerska mieszcząca się przy tej ulicy pełniła w serialu funkcję Szkoły Podstawowej. Zbrojownia jest prowadzona przez Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej, która powstała formalnie w 1994 roku jako jedna z sekcji Ludowego Klubu Sportowego „Sandomierz”. Chorągiew Sandomierska organizuje pokazy walk rycerskich i tańca dworskiego. Była ona pierwszym bractwem rycerskim w Polsce południowo-wschodniej i dzięki temu zyskała dużą popularność. Rycerze sandomierscy organizowali lub brali udział w około 100 imprezach rocznic, występowali i nadal występują w wielu imprezach międzynarodowych.

8

Kamienica zwana „Konwiktem Boboli” (Rynek 5) - narożny budynek znajdujący się przy ul. Bartolona z charakterystycznymi, gotyckimi przyporami. W XVII w. pełnił rolę konwiku (internatu) dla młodzieży kształcącej się w Collegium Gostomianum. W jednym z pomieszczeń kamienicy zachowało się malowidło z 1600 roku przedstawiające Chrystusa Sędziego z mieczami i otaczającymi go postaciami - najprawdopodobniej właścicielami kamienicy. Znajdująca się w środku galeria sztuki w serialu odegrała tę samą rolę.